

T. Alkotmánybíróság
részére

hianypotlas@mkab.hu

Ügyszám: IV/3308-1/2021.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 03308 - 2 / 2021
Érkezett:	2021 OKT 05. e-mail
Példány:	1
Melléklet:	0 db
Kezelőiroda:	

Alulírott [REDACTED] z. alatti lakos
indítványozó

– a korábban már csatolt meghatalmazás alapján eljáró jogi képviselőm, dr. Szigetváry Marcell ügyvéd
[REDACTED]
[REDACTED]
útján –

a fentebb megjelölt számú ügyben az alábbi, hiánypótlással egységes szerkezetbe foglalt alkotmányjogi
panaszt terjesztem elő.

Mindenekelőtt előadom, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.)
27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszomat – az Alkotmánybíróság Főtitkárnak
tájékoztatására figyelemmel, azt elfogadva – nem tartom fenn, azt visszavonom. Az Abtv. 26. § (1)
bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszomat az alábbi – a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak
megfelelően kiegészített – tartalommal fenntartom (erre figyelemmel az eredeti beadvány szerkezetét
átalakítottam).

Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy szíveskedjen megállapítani a bírósági végrehajtásról szóló 1994.
évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 302. § (1) bekezdésének alaptörvény-ellenességét, azt
szíveskedjen megsemmisíteni az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján, és szíveskedjen elrendelni, hogy a
megsemmisített jogszabályi rendelkezés a Fővárosi Törvényszék 53.Pkf.637.432/2020/4. számú
végzésével befejezett ügyben nem alkalmazható az Abtv. 45. § (2) bekezdése alapján.

A kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő.

I. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

I.1. Azok az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezések, amelyek megállapítják a T. Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amelyek az indítványozói jogosultságomat megalapozzák

A T. Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja és az Abtv. 26. § (1)
bekezdése alapozza meg.

Az indítványozói jogosultságomat az Abtv. 26. § (1) bekezdése biztosítja.

I.2. A T. Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezés

A T. Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezés a Vht. 302. § (1) bekezdése.

A támadott jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról a T. Alkotmánybíróság még nem döntött, ezért az Abtv. 31. § (1) bekezdése alapján helye van a jelen alkotmányjogi panasznak.

I.3. Az eljárástörténet és a tényállás rövid ismertetése

I.3.1. Előadom, hogy kölcsönszerződést kötöttem több egyetemleges adóssal, köztük [REDAKTOR] al. Az adósok közjegyző előtt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek. A kölcsönösszeg visszafizetésének biztosítására III/10. sorszám alatt jelzálogjog került bejegyzésre a javamra a [REDAKTOR] tulajdonában állt [REDAKTOR] alatt felvett ingatlan tulajdoni lapjára. Az ingatlanügyi hatósághoz a jelzálogjog bejegyzése iránti kérelem 2010. február 01. napján érkezett meg.

A jelzálogjogom bejegyzését megelőző ranghelyen került a 0007.V.1852/2009. számú végrehajtási ügyre vonatkozó, III/9. sorszám alatt végrehajtási jog bejegyzésre [REDAKTOR] javára, a kérelem érkezési ideje: 2009. december 18. napja.

I.3.2. Az adósok határidőben nem teljesítettek, ezért a kölcsönszerződésből eredő követelés érvényesítése iránt végrehajtási eljárást indítottam, amely eljárás 522.V.2064/2016. ügyszámon [REDAKTOR] előtt van folyamatban közöttem, mint végrehajtást kérő és [REDAKTOR] között. Az eljárás során lefoglalásra került az adós B [REDAKTOR] alatt felvett ingatlana. Az ügyre vonatkozó végrehajtási jogot a javamra III/17. sorszám alatt jegyezték be a III/10. sorszám alatt bejegyzett jelzálogjog rangsorába.

A hivatkozott ingatlan több végrehajtási eljárásban is lefoglalásra került. Az ingatlan árverése vonatkozásában ezért az ügyem csatolásra került a 0007.V.1852/2009. ügyszámú ügyszámú ügyhöz, amelyet jelenleg [REDAKTOR] sági végrehajtó fogatosít. Az ingatlan árverésen értékesítésre került. Az ingatlan értékesítése során befolyt árverési vételár felosztásáról – mivel a vételár nem fedezte valamennyi végrehajtott követelést – [REDAKTOR] végrehajtó 0007.V.1852/2009/195. számon felosztási tervet készített.

I.3.3. A felosztási tervben a végrehajtónak állást kellett foglalnia abban kérdésben, hogy miután valamennyi, árveréssel érintett ügy költségei kiegyenlítésre kerültek, továbbá kiegyenlítésre került az 522.V.2650/2013. és a 007.V.2134/2013. számú ügyek valamennyi követelése (amelyek olyan jelzálogjoggal biztosított követelések, amelyek megelőzik az eljárásban szereplő összes többi követelést), ezt követően mi a kielégítési sorrendje a 0007.V.1852/2009. számú ügy követeléseinek (III/9. sorszám alatt bejegyzett végrehajtási jog, a kérelem érkezési ideje: 2009. december 18. napja; a követelés jelzálogjoggal nem biztosított) és alulírott indítványozó 522.V.2064/2016. számú ügyében szereplő követeléseinek (az ügyre vonatkozó végrehajtási jogot III/17. sorszám alatt jegyezték be a III/10. sorszám alatt bejegyzett jelzálogjog rangsorába; a III/10. sorszám alatt bejegyzett jelzálogjogra vonatkozó kérelem érkezési ideje: 2010. február 01.; a követelés jelzálogjoggal biztosított)

I.3.4. A végrehajtó a felosztási terv elkészítése során – a 0007.V.1852/2009. számú ügy és a 522.V.2064/2016. számú ügy végrehajtási költségek kielégítése után fennmaradt követelésrészei kielégítési sorrendjére – a Vht. jelenleg hatályos 170. §-át alkalmazta, a Vht. 302. § (1) bekezdése alapján. Emiatt a sorrend: 1./ a 0007.V.1852/2009. számú ügy követelése és 2./ alulírott indítványozó 522.V.2064/2016. számú ügyében szereplő követelése.

A felosztási terv ellen végrehajtási kifogást terjesztettem elő. A végrehajtási kifogásomban – többek között – vitattam, hogy a végrehajtó a Vht. jelenleg hatályos 170. §-át alkalmazta. Azzal érveltem, hogy a jogokra vonatkozó bejegyzési kérelmek hatósághoz történő érkezés idején hatályos jogszabályi rendelkezést, azaz a Vht. 1997. június 07. napjától 2012. március 14-ig hatályos 170. §-át kellett volna alkalmazni. A végrehajtó által az elsőfokú bíróságnak írt betérjesztés szerint a végrehajtó a Vht. 302. § (1) bekezdése alapján alkalmazta a Vht. jelenleg hatályos 170. §-át.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 0103-31.Vh.257/2010/49. sz. végzésével a végrehajtási kifogásomat elutasította és a felosztási tervet hatályában fenntartotta. Indokolása szerint a Vht. 302. § (1)

hogy a Vht. 302. §-a alapján a Vht. jelenleg hatályos 170. §-át kell alkalmaznia (ld. a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 0103-31.Vh.257/2010/49. sz. végzése 2. oldalának harmadik bekezdését). A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 0103-31.Vh.257/2010/49. sz. végzése 4. oldalának második bekezdésében fejti ki, hogy a Vht. 302. § (1) bekezdése alapján a Vht. jelenleg hatályos 170. §-át kell alkalmaznia. A Fővárosi Törvényszék pedig az 53.Pkf.637.432/2020/4. végzése 3. oldalának harmadik bekezdésében tesz megállapítást a Vht. 302. § (1) bekezdéséről és fejti ki, hogy azt alkalmazza.

A végrehajtó és a bíróságok jogértelmezése szerint a Vht. 302. § (1) bekezdése a Jat. 15. §-ában szereplő eltérően rendelkező szabály, amely előírja a Vht. hatályos 170. §-ának alkalmazását a hatályba lépését megelőzően keletkezett tények és jogviszonyok vonatkozásában. Ez tehát az a norma, amelynek alkalmazása folytán a Jat. fő szabálya helyett az eltérő szabályt kell alkalmazni: a folyamatban lévő végrehajtási eljárásokban a kielégítési sorrendet a Vht. hatályos 170. §-a alapján kell megállapítani.

Az alaptörvény-ellenes rendelkezés alkalmazása az alábbiak szerint érdemben befolyásolta a bírói döntéseket. A bírósági végzésekben foglalt jogértelmezés szerint a Vht. 302. § (1) bekezdése az az eltérő rendelkezés, amely alapján a Jat. 15. § (2) bekezdés a) pontja nem kerül alkalmazásra, és a Vht. jelenleg hatályos 170. §-a visszaható hatállyal került alkalmazásra a 2010. február 01. napján megtörtént tény, a jelzálogjog bejegyzés iránti kérelem előterjesztése, és az így bejegyzett jelzálogjog joghatásai (a jelzálogjoggal érintett követelés kielégítési sorrendben elfoglalt helye) vonatkozásában. Ezért a jogszabályi rendelkezés megsemmisítése esetében más döntés születne, hiszen ez esetben a Jat. 15. § (1) bekezdés a) pontja, valamint (2) bekezdés a) pontja alapján a jogvita eldöntésére – eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában – a Vht. 1997. június 07. napjától 2012. március 14-ig hatályos 170. §-át kellene alkalmazni a joghatás (kielégítési sorrend) meghatározására.

Ez esetben nem előzné meg a kielégítési sorrendben a 0007.V.1852/2009. számú ügy követelése alulírott indítványozó 522.V.2064/2016. számú ügyben szereplő követeléseit. Valamennyi ügy végrehajtási költségeinek, valamint az 522.V.2650/2013. és a 007.V.2134/2013. számú ügyek (amelyek olyan jelzálogjoggal biztosított követelések, amelyek megelőzik az eljárásban szereplő összes többi követelést) teljes kielégítése után 6.885.445,- Ft felosztható összeg maradt. Ezt az összeget teljes mértékben alulírott indítványozó 522.V.2064/2016. számú ügyben érvényesített követeléseire (amelyek meghaladják ezt az összeget) kellene fordítani a Vht. 1997. június 07. napjától 2012. március 14-ig hatályos 170. § (1) bekezdése alapján, mivel az jelzálogjoggal biztosított, míg a többi követelés nem, és ezen követelések egyike sem gyermektartásdíj, egyéb tartásdíj, illetve munkavállalói munkabér és a vele egy tekintet alá eső járandóság. Ebben az esetben nem csupán – a felosztási tervben meghatározott – 1.274.856,- Ft jutna a követelésemre, hanem a teljes 6.885.445,- Ft. Erre figyelemmel a bírósági végzéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség áll fenn, hiszen a Vht. 302. § (1) bekezdése alkalmazásának hiányában az elsőfokú bíróság nem hozhatott volna a végrehajtási kifogásomat elutasító és a felosztási tervet hatályában fenntartó döntést, a másodfokú bíróság pedig nem hozhatott volna helybenhagyó döntést.

Előadom továbbá, hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az, hogy a Vht. 302. § (1) bekezdése sérti-e az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését a jelen alkotmányjogi panaszban leírt okokból, ami csak érdemi vizsgálat után dönthető el.

II. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

II.1. Az Alaptörvény megsértett rendelkezésének pontos megjelölése

A Vht. 302. § (1) bekezdése sérti az az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, mivel sérti a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát.

Hangsúlyozni kívánom, hogy az alkotmányjogi panaszomban a Vht. 302. § (1) bekezdésének a bírói döntésekben megjelent jogértelmezését tulajdonítom – azaz azt, hogy főszabály szerint a Vht.-nek mindig a jogalkalmazás idején hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni, függetlenül a tények bekövetkeztének időpontjától –, mivel ezen jogértelmezés tekinthető „élő jognak” a bírói döntések

alapján. A végrehajtó is ezen értelmet tulajdonítja a támadott rendelkezésnek a beterjesztésében írtak szerint.

A T. Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén lehet alapítani. Alulírott indítványozó éppen a visszaható hatályú jogalkotás sérelmére hivatkozással kérem a jogbiztonság sérelmének megállapítását. Ennek megfelelően a B) cikk (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszom vizsgálatára lehetőség van. {vö. 6/2019. (III. 20.) AB határozat, Indokolás [22]}

II.2. A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének indokolása

II.2.1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint „Magyarország független, demokratikus jogállam”. A jogállamiság részét képezi a jogbiztonság, amellyel kapcsolatban a T. Alkotmánybíróság az alábbi gyakorlatot folytatja.

„Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogrendszer egésze, annak részterületei, valamint egyes szabályai világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak legyenek, továbbá a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzanak {...} 38/2012. AB határozat, Indokolás [84]]. {...}

A jogi normák előreláthatóságának és kiszámítható működésének követelménye felöleli a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás korlátozott és kivételes lehetőségét. Vagyis jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg jogkövetkezményeket: nem rögzíthet kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.

Az Alkotmánybíróság szerint valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a hatálybalépés visszamenőlegesen történt, hanem akkor is, ha a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés alapján – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell {...} 16/2014. (V. 22.) AB határozat, Indokolás [32]]. Ez utóbbi esetben a szabály a hatálybalépését megelőző eseményhez, tényhez fűz új, a korábban hatályos szabályhoz képest eltérő jogkövetkezményt, aminek következtében felmerülhet a visszaható hatály sérelme. Visszaható hatályról beszélünk továbbá akkor is, ha az új szabály a hatálybalépését megelőzően keletkezett, annak időpontjában fennálló tényállás jogkövetkezményét a régitől eltérően határozza meg.” (10/2018. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [49]–[51], megerősítőleg idézi: 6/2019. (III. 20.) AB határozat, Indokolás [49], valamint a 33/2019. (XI. 27.) AB határozat, Indokolás [39]]” {8/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [54]}

Azt is rögzítette a T. Alkotmánybíróság, hogy a visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem feltétlen. A tilalom kizárólag a jogalanyok helyzetét elnehezítő (in malam partem) jogalkotásra irányadó, viszont nem terjed ki a jogszabályok módosíthatóságának időbeli korlátozhatóságára {7/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [19]}.

A T. Alkotmánybíróság kiterjedt gyakorlatot folytat a visszaható hatályú jogalkotás tilalmával kapcsolatban abból a szempontból is, hogy ez a tilalom mit jelent a folyamatban lévő eljárásokra nézve. Ennek az is a részét képezi, hogy nem egyeztethető össze a jogállamiság tartalmával egy új szabály oly módon történő hatályba léptetése, hogy az hátrányosan változtatja meg a hatálybalépés időpontjában már fennálló tényállás anyagi jogi jellegű jogkövetkezményét a folyamatban lévő eljárásokban. Azt kell tehát megítélni, hogy a tényállás már létrejött-e az újonnan alkalmazandó szabály hatálybalépése előtt (ld. a jelen beadvány II.2.3. pontját), és ha igen, akkor az utóbb egy új, a régitől eltérő jogkövetkezményt vezet-e be (ld. a jelen beadvány II.2.4. pontját), amely hátrányt, jogvesztést okoz a folyamatban lévő ügyekben (ld. a jelen beadvány II.2.5. pontját). {vö. 8/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [61]}

II.2.2. A Vht. 170. §-a jelen panaszban bemutatott mindegyik időállapotában azt szabályozta, hogy amennyiben egy végrehajtás során értékesített ingatlan, vízi, illetőleg a légi jármű értékesítéséből befolyt összeg több követelést érint, és a befolyt összeg nem elegendő valamennyi követelés kielégítésére, úgy a jelzálogjoggal biztosított követelések hol helyezkednek el a kielégítési sorrendben.

A Vht. 1997. június 07. napjától 2012. március 14-ig hatályos 170. §-a:

„170. § (1) Ha az ingatlan, továbbá a vízi, illetőleg a légi jármű értékesítéséből befolyt összegből jelzálogjoggal biztosított követelést is ki kell elégíteni, az ilyen követelést a 165. § d)-f) pontjában meghatározott követeléseket megelőzően kell kielégíteni.

(2) Jelzálogjoggal biztosított több követelés esetén e követeléseket a jelzálogjogok bejegyzésének sorrendjében kell kielégíteni.”

A Vht. 1997. június 07. napjától 2012. március 14-ig hatályos 170. §-a nem írta elő, hogy a korábbi ranghelyű végrehajtási jog megelőzi a későbbi ranghelyű jelzálogjogot a kielégítési sorrendben. Kizárólag a következő kielégítés sorrendet írta elő:

1. a gyermektartásdíjra, egyéb tartásdíjra, illetve munkavállalói munkabérre és a vele egy tekintet alá eső járandóságra vonatkozó követelések kielégítése (ezek sorrendjét a Vht. meghatározta)
2. a jelzálogjoggal biztosított követelések kielégítése – a jelzálogjogok rangsora szerint;
3. jelzálogjoggal nem biztosított egyéb követelések kielégítése (ezek sorrendjét a Vht. meghatározta).

A Vht. 2012. március 15. napjától 2018. június 30. napjáig hatályos 170. §-a:

„170. § (1) Ha az ingatlan, továbbá a vízi, illetőleg a légi jármű értékesítéséből befolyt összegből jelzálogjoggal biztosított követelést is ki kell elégíteni, az ilyen követelést - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - a 165. § (1) bekezdés d)-g) pontjában meghatározott követeléseket megelőzően kell kielégíteni.

(2) Jelzálogjoggal biztosított több követelés esetén e követeléseket a bejegyzett jelzálogjogok rangsorában kell kielégíteni.

(3) Ha a jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére a végrehajtási jog ranghelyét követően került sor, a jelzálogjoggal biztosított követelést azon követelést követően lehet - az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásával - kielégíteni, amelyre e végrehajtási jog vonatkozik.

A Vht. 2018. július 01. napjától, azaz jelenleg hatályos 170. §-a:

„170. § (1) Ha az ingatlan, továbbá a vízi, illetőleg a légi jármű értékesítéséből befolyt összegből jelzálogjoggal biztosított követelést is ki kell elégíteni, az ilyen követelést - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - a 165. § (1) bekezdés d)-h) pontjában meghatározott követeléseket megelőzően kell kielégíteni.

(2) Jelzálogjoggal biztosított több követelés esetén e követeléseket a bejegyzett jelzálogjogok rangsorában kell kielégíteni.

(3) Ha a jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére a végrehajtási jog ranghelyét követően került sor, a jelzálogjoggal biztosított követelést azon követelést követően lehet - az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásával - kielégíteni, amelyre e végrehajtási jog vonatkozik.”

A Vht. hatályos 170. §-a alapján a kielégítési sorrend:

1. a gyermektartásdíjra, egyéb tartásdíjra, illetve munkavállalói munkabérre és a vele egy tekintet alá eső járandóságra vonatkozó követelések kielégítése (ezek sorrendjét a Vht. meghatározta)
2. a végrehajtási joggal biztosított követelések és jelzálogjoggal biztosított követelések kielégítésének sorrendje a jogok rangsorától függ (azaz egy, csupán végrehajtási joggal érintett követelés megelőzi a későbbi ranghelyű, jelzálogjoggal biztosított követelést).
3. ezt követően elgátlható ki a többi követelés (ezek sorrendjét a Vht. meghatározta)

A rendelkezések – a jelen ügy vonatkozásában – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 251. § (1) bekezdését („Zálogjog alapján a jogosult a pénzben meghatározott vagy meghatározható követelésének biztosítására szolgáló zálogtárgyból – törvény eltérő rendelkezése hiányában – más követeléseket megelőző sorrendben kielégítést kereshet, ha a kötelezett nem teljesít.”) egészítik ki. Ezért ezen rendelkezések – hiába szerepelnek egy többnyire eljárási szabályokat tartalmazó törvényben (Vht.) – anyagi jogi rendelkezések, a jelzálogjog anyagi jogi joghatásait határozzák meg.

II.2.3. Az alkotmányosan védett jogkövetkezményt létrehozó tényállás 2010. február 01. napján valósult, amikor benyújtásra került a jelzálogjog bejegyzése iránti kérelem az illetékes hatósághoz.

A kielégítési sorrend meghatározásakor a jogok ranghelyét meghatározó időpont (a bejegyzési kérelem ingatlanügyi hatósághoz érkezésének ideje) bír relevanciával. Ennek indoka az, hogy a jelzálogjog jogosultja a jelzálogjoggal biztosított jogügylet megkötésekor – ami legtöbb esetben időben közel esik a bejegyzési kérelem előterjesztéséhez – méri fel a kockázatot, és ekkor kell ismernie, hogy milyen sorrendben nyer kielégítést a követelése a jelzálogjog tárgyából. A bejegyzési iránti kérelem benyújtása olyan objektív időpont, amely alapján egy adott jog a rangsorban elnyeri a helyét. A jogalkotó ezért a ranghely időpontjához köti a rangsorban elfoglalt helyet.

2010. február 01. napján abban tudatban voltam, hogy egy későbbi végrehajtás esetén a régi Ptk. 251. § (1) bekezdése és a Vht. 1997. június 07. napjától 2012. március 14-ig hatályos 170. §-a alapján a jelzálogjoggal biztosított követelés kielégítése a kielégítési sorrendben megfogja előzni az azt megelőzően bejegyzett végrehajtási joggal érintett követelést.

Ezt a jogértelmezést a Vht. 170. §-a 2012. március 15. napján hatályba lépett módosításának jogalkotói indokolása is megerősíti. A bírósági végrehajtással kapcsolatos és egyéb igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXX. törvény 53. §-ához fűzött jogalkotói indokolás is elismeri, hogy a korábbi szabályozás alapján a „*végrehajtási jog bejegyzését követően bejegyzett zálogjog érvényesítése (...) speciális helyzetet teremt, mivel a zálogjoggal biztosított követelés a Vht. 170. §-a alapján feltétlenül előnyös kielégítést élvez, tehát ténylegesen is veszélyeztetheti a végrehajtási joggal érintett követelés kielégítését*”.

A bejegyzési kérelem benyújtását követően, a Vht. 170. §-ának 2012. március 15. napján hatályba lépő módosításakor és azt követően már nem volt lehetőségem a jelzálogjogom ügyében semmi olyan lépést tenni, hogy a kielégítési sorrend megváltozzon.

Mindezek alapján a jelen ügyben 2010. február 01. napján, a jelzálogjog bejegyzése iránti kérelem benyújtása napján megvalósult az alkotmányosan védett jogkövetkezményt létrehozó tényállás. Ekkor alkotmányosan védett igényem jött létre arra a jogkövetkezményre, hogy amennyiben az ügyben a jelzálogjog tárgyát képező ingatlanból befolyik eladási ár, akkor a felosztás során a jelzálogjoggal biztosított követelésem megelőzze a korábban bejegyzett végrehajtási joggal érintett követelést.

II.2.4. Az ügyben eljáró végrehajtó és a bíróságok a Vht. 302. § (1) bekezdését akként értelmezték, hogy ezen rendelkezés a Jat. 15. § (1) bekezdésében hivatkozott eltérően rendelkező jogszabályi rendelkezés, amely alapján a felosztási terv elkészítésekor már nem az alkotmányosan védett jogkövetkezményt létrehozó tényállás megvalósulásának idején, 2010. február 01. napján, hanem a Vht. jelenleg hatályos 170. §-át kell alkalmazni.

A Vht. hatályos 170. §-ának alkalmazása eltérő jogkövetkezményt vezet be a jelzálogjog kielégítési sorrendbe elfoglalt helye vonatkozásában. Az új szabály a hatálybalépését megelőzően keletkezett, annak időpontjában fennálló tényállás jogkövetkezményét a régittől eltérően határozza meg.

A korábbi szabályozás szerint a gyermektartásdíjra, egyéb tartásdíjra, illetve munkavállalói munkabérre és a vele egy tekintet alá eső járandóságra vonatkozó követelések kielégítése (ezek sorrendjét a Vht. meghatározta) után a jelzálogjogokkal biztosított követelések következtek, a csupán végrehajtási joggal érintett követelések nem előzték meg a jelzálogjoggal biztosított követeléseket a ranghelyük alapján a

kielégítési sorrendben. Az új szabályozás ezt akként változtatja meg, hogy a korábbi ranghelyű végrehajtási joggal biztosított követelés kielégítése megelőzi a későbbi ranghelyű jelzálogjoggal biztosított követelés kielégítését. A jogalkotói indokolás szerint az új szabályozás éppen ezt akarta elérni a korábbi, ettől eltérő szabályozáshoz képest, azaz ezen joghatás a korábbiakban biztosan nem képezte részét a jogszabálynak.

Az eredeti (avagy „rég”) jogkövetkezményt a Vht. hatályos 170. §-ának alkalmazási hatálya – a Vht. 302. § (1) bekezdése – vetette el a hatálybalépéskor folyamatban volt ügyekben. Tehát a Vht. 302. § (1) bekezdésének alkalmazása az eredeti jogkövetkezményhez képest új jogkövetkezményt vezet be.

II.2.5. Az új szabályozás hátrányt, jogvesztést okoz a folyamatban lévő ügyekben, így ezen jogalkotás a jogalanyok helyzetét elnehezítő (in malam partem) visszaható hatályú jogalkotás. A megváltozott sorrend miatt a jelzálogjoggal biztosított követelések a kielégítési sorrendben hátrább foglalnak helyett, mint a korábbi szabályozás esetében.

Ez hátrányt okozhat azoknak, akiknek a jelzálogjog bejegyzés iránti kérelme 2012. március 15. napját megelőzően került az ingatlanügyi hatósághoz benyújtásra, mivel a fentiek szerint megváltozik a jelzálogjog joghatása a felosztási terv sorrendjének vonatkozásában: a kérelem benyújtása idején még a jelzálogjog megelőzte a végrehajtási jogokat, függetlenül a végrehajtási jogok ranghelyét meghatározó időponttól. A szabályozás ezt változtatta meg, és az új szabályozás értelmében a korábbi ranghelyű végrehajtási jogokkal érintett követelések megelőzik a későbbi ranghelyű jelzálogjogokkal érintett követeléseket. Ez azt eredményezi, hogy a jelzálogjog bejegyzés iránti kérelem előterjesztésekor más volt a joghatás, mind a felosztási terv elkészítésekor. Emiatt fennállhat, hogy kevesebb összeg jut a követelésükre, mint korábban, ami hátrányosabb.

Ez a jelen ügyben meg is valósult: 6.885.445,- Ft – ami az alkotmányosan védett jogkövetkezményt létrehozó tényállás megvalósulásának idején hatályos sorrend alapján járt volna a követelésemre – helyett a felosztási terv alapján csupán 1.274.856,- Ft jut a követelésemre a Vht. hatályos 170. §-ának alkalmazása mellett.

Megállapítható, hogy a Vht. 302. § (1) bekezdése hátrányt, jogvesztést okoz a folyamatban lévő ügyekben.

A T. Alkotmánybíróság szerint sérül a jogállami klauzulából levezetett jogbiztonság részét képező bizalomvédelem követelménye akkor, ha a jogalanyok a hatályos jogszabályok rendelkezései alapján vagyoni hatású rendelkezéseket tettek, illetve egzisztenciális súlyú döntéseket hoztak, és a fennálló jogi szabályozás megváltoztatásra kerül. {3047/2017. (III. 20.) AB határozat, Indokolás [44]}

A Vht. 302. § (1) bekezdése ellentétes a hátrányt okozó visszaható hatály tilalmával. A tényállás már létrejött a sérelmezett szabály hatálybalépése előtt; azt mégis alkalmazni kell rá a folyamatban lévő ügyekben; ez új, a régitől eltérő jogkövetkezményhez vezet be, ami hátrányt, jogvesztést eredményező változást okoz alulírott indítványozónál. Ezért a jogszabályi rendelkezés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiságot, mert az annak részét képező in malam partem visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközik.

Kérem ezért a T. Alkotmánybíróságot, hogy szíveskedjen az alkotmányjogi panaszomnak helyt adni.

III. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

III.1. Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte az ügyben eljáró elsőfokú bíróságon az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági végzés végrehajtásának felfüggesztését, és kérelem a felfüggesztés iránti felhívásra

Az alkotmányjogi panaszom benyújtásával egyidejűleg kezdeményeztem az alkotmányjogi panasszal érintett döntések végrehajtásának a T. Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig történő felfüggesztését

a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt. A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság elutasította a felfüggesztési iránti kérelmemet a 0103-31.Vh.257/2010/65. sz. végzésével. A végzés ellen fellebbezést terjesztettem elő.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy amennyiben az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján a döntések végrehajtása nem kerülne függesztésre, úgy a T. Alkotmánybíróság szíveskedjen felhívni a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságot a bírói (a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 0103-31.Vh.257/2010/49. sz. végzése és a Fővárosi Törvényszék 53.Pkf.637.432/2020/4. sz. végzése) és a végrehajtói döntések (■ ■ ■ ■ ■) önálló bírósági végrehajtó 0007.V.1852/2009/195. számú felosztási terve) végrehajtásának – T. Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig történő – felfüggesztésére.

A felosztási terv alapján még nem kerültek az összegek kifizetésre. Azonban ha erre sor kerülne a T. Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panaszomról való döntése előtt, úgy szinte visszafordíthatatlan helyzet állna elő, és az Alkotmánybíróság döntése nem tudná a jogsérelmemet orvosolni, hiszen egy későbbi új felosztási terv ellenére sem juthatnék az új felosztási terv alapján nekem járó összeghez. Ezt kizárólag a döntések végrehajtásának felfüggesztéssel lehet csak megakadályozni. A végrehajtás felfüggesztése jelen döntések vonatkozásában azt jelenti, hogy a végrehajtó a felfüggesztés ideje alatt nem teljesíthet kifizetést a felosztási terv alapján.

III.2. Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Alulírott ■ ■ ■ ■ ■ az Abtv. 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel kijelentem, hogy a jelen ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Mellékletek:

- ügyvédi meghatalmazás (korábban már csatolva)
- a Fővárosi Törvényszék 53.Pkf.637.432/2020/4. számú végzése (korábban már csatolva)
- a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 0103-31.Vh.257/2010/49. számú végzése (korábban már csatolva)
- ■ ■ ■ ■ ■ önálló bírósági végrehajtó 0007.V.1852/2009/195. számú felosztási terve (korábban már csatolva)
- tulajdoni lap (korábban már csatolva)

■ ■ ■ ■ ■
■ ■ ■ ■ ■
képviselőtében: dr. Szigetváry Marcell ügyvéd

